

Igandea

berria
2011ko ekainaren 26a

08 Hartza Pirinioetan sartzeko asmoa, ezerezean
10 Elkarrizketa Teresa Lopez de Munain
21 Neurritasuna Ez da ezinbestekoa

Ateak elkartasunari

Euskal Herrian, duela hiru hamarkada inguru sortu ziren lehen brigada internazionalistak. Ordutik jende andana batek hartu du parte.

Demo (Visit <http://www.pdfsplitmerger.com>)

Palestina izan ohi da euskal brigadisten helmugetako bat. Irudian, Jerusalemekin muga egiteko eraikitzen ari diren harresiaren irudi bat, Betleemgo probintziako Al Ualaja herrian. A. ALUSTIZA

ITSASURDIN

Kutxaren arte-ondareak lurriketa eskuratuak azken lanen bidez
2008 - 2010

Egilea:
11:30-13:30 / 17:00-21:00
SARRERA DOAN

Argendik Argene

AZKEN EGUNAK!
Uztailaren 3ra arte

gizarte
kutxa
kubo

Iazko udan Euskal Herriatik Venezuelara joandako Askapeneko brigada, Caracasko kaleetan. ASKAPENA

Gotzon Hermosilla

Uda guztietan, dozenaka euskal herritar atzerrira abiatzen dira, baina ez oporraldi erosoa pasatzera. Elkartasunak bultzatuta, beste herri batzuk, beste egoera batzuk, beste sufrikario eta poz batzuk ezagutzera abiatzen dira. Ibilbide luzea egin dute brigada internazionalistek, eta, azken hiru hamarkadatan, milaka izan dira elkartasunaren bidean hondar aletxoa jarri nahi izan duten euskal herritarrak.

Jesus Valenciak *La ternura de los pueblos* (Herrien samurtasuna) liburuan azaltzen duen bezala, euskal internazionalismoak erro sakonak ditu, baina 1980an hasi zen modu antolatuan lan egiten, Euskal Herrian barreiatuta zeuden taldeek Elkartasun Komiteen Koordinadora eratu zutenean. Aurreko urteko udan, Nikaraguako FSLN Nazio Askapenerako Fronte Sandinistak lortu zuen Anastasio Somoza diktadorea boteretik egotea, baina iraultza sandinista gailendu zen une berean hasi ziren haren kontrako erasoak.

Iraultza sandinistaren garaipenak, eta hura defendatu beharrrak, garrantzi handia izan zuen euskal internazionalismoa antolatzeke saiok gorpuzteko, bai eta brigada internazionalisten sorreran ere. Esan daiteke Elkartasun Komiteen Koordinadora jaio zen une berean sortu zirela lehenengo brigadak, eta hurrengo urteetan, milaka euskal herritarrek jo zuten Nikaraguara: «Batzuek denbora laburra egin zuten», idatzi du Valenciak bere liburuan, «nikaraguarrei haien alde zeudela esan eta itzultzeko doa; beste batzuk hainbat urtez egon ziren, eta zenbaitek bizia ere galdu zuten zereginean».

El Salvadorren FMLN Nazio Askapenerako Farabundo Marti Fronteak bere jarduera areagotu zuen neurrian, herrialde hura ere bilakatu zen euskal brigadisten helmuga 1980ko hamarkadan. Edozein modutan, hamarkada horretako brigaderek bazituzten zenbait ezaugarri, gerora aldatuz joan zirenak: asmo nagusia askapen bidean zeuden herriei laguntzea zen, haietan mota guztietako lanak eginez. Hego eta Erdialdeko Ameriketako herrialdeak ziren, nagusiki, laguntza hori jasotzen zutenak, eta, Komiteak elkartasuna bideratzen saiatzen baziren ere, jende asko bere kasa joaten zen herrialde haietara.

Gaizka Rial izan zen Nikaraguara joan ziren haietako bat, 1980. inguruan: «Hainbat jende zebilen garai hartan internazionalismoa sustatu guran. Batzuk ezker abertzalearen inguruan zebiltzan, beste batzuk EMKren inguruan, eta Elizari lotutako talde-

Motxila bete elkartasun

Nikaraguako iraultza sandinistaren garaipenaren abaroan sortu ziren Euskal Herrian lehenengo brigada internazionalistak, duela 30 urte inguru. Geroztik, herrien arteko elkartasunak bide luzea egin du.

ak ere bazeuden. Eta iraultza sandinistak hori guztia trinkotzeko balio izan zuen».

Baina laster agertu ziren kontraesanak eta eztabaidak. Alde batetik, brigaden izaeraren inguruan: «Gu etxeak eraikitzea edo artoa biltzera joaten ginen, eta bazirudien haiek salbatzera gindoazela, inoiz ere etxe bat eraiki gabeak ginenok edo golde bat zelakoa zen ez genekienok. Eta horrek gauza asko berriro planteatzera eramaten zaitu: benetan hori da garatu beharreko elkartasun eredu?».

Elkartasun Komiteen Koordinadora jaio zen une berean sortu ziren lehenengo brigadak

90eko hamarkadan aldaketa esanguratsua egon zen brigadak ulertzeko moduan

Garai hartan, koordinazioa Madril en egiten zuten, eta horrek ere gatazkak sortzen zituen brigadetan: «Guk argi geneukan elkartasuna Euskal Herriatik egiten genuela, ez Espainiatik, eta hori zela-eta, talkak sortzen ziren», dio Rialek.

Eredu aldaketa

Komiteen Koordinadora desagertu ostean, internazionalismoaren alorra beren-beregi landuko zuten bi erakunde sortu ziren 1987an: Askapena eta Komite Internazionalistak. Horrek aldaketak ekarri zituen brigaden zereginetan eta izaeran, hurrengo urteetan bi erakunde horiek arduratuko baitziren, nagusiki, elkartasun brigadak antolatzeaz.

Alde batetik, antolakuntza hobetu zen. Bi erakundeak hasi ziren uda guztietan brigada batean parte hartzeko aukerak hedatzen, eta, normalean, horietan parte hartzen zutenek bazuten alde aurretik finkatutako programa bat, kontaktu sare bat, egin beharreko hainbat ekimen.

Beste alde batetik, euskal brigadisten elkartasuna jasotzen zuten herrialdeen esparrua asko zabaltu zen, eta 1990eko hamarkadatik aurrera, ohiko lekuez gain (Nikaragua, Kuba, El Salvador) brigadak antolatu ziren Argentina, Mexiko, Uruguai, Kolonia, Panama, Bolivia, Palestina, Irlanda, Sardinia, Korsika, Irak eta beste hainbat herrialdetara joateko.

Baina aldaketarik esanguratsuena brigadak ulertzeko moduan gertatu zen. Asmoa ez zen, 80ko hamarkadan bezala, herri horiei laguntzea eskolak eraikitzen, uzta jasotzen, osasungintzan edo irakaskuntzan. Horrela-ko xedea zuten brigadak manten-

du ziren zenbait lekutan, Kuban esaterako, baina, orainoan, beste bat zen lehenetsunezko helburua: herrialde horien egoera eta borrokek ezagutzea, harremanak sustatzea, ikastea. Kasu askotan, benetako lan internazionalista ez zen egiten herrialde haietan, Euskal Herrira itzulita-koan baizik, brigadetan parte hartutakoak herri haien borroken mezulari eta enbaxadore bilakatzen baitziren.

Horrela definitzen du Valencian bere liburuan mota horretako brigadisten zeregina: «Ez doaz herriak salbatzera, haiekin adiskidetasuna sustatzera, baizik eta jatordu eskas eta bazkaloste luzetan elkar ezagutzera. Prozesu bakoitzak dituen erakundeak agurtzen dituzte. Lortu gabeko baina beti exijitutako subiranotasunen inguruan egiten dute berba. Militante presoak bisitatzen dituzte kartzeletan, eta Espainia eta Frantziako kartzeletan barreiatutako euskal presoek mintzatzen zaizkie».

Aldaketa hori, Gaizka Rialek azaltzen duenez, gogoeta politiko baten ondorioz suertatu zen. Lehen aipatutako arrazoiez gain, beste batek ere bultzatu zuen gogoeta: «90eko hamarkadan, Gorbuz Kanpoko Erakunde asko sortu zen, baina guk ikusten genuen horietako askok ez zutela elkartasuna lantzen, beste zerbait baizik. Garapenerako lankidetzaz ustez egiten zuten horietako batzuek oso bizimodu erosoa zera-maten han, gobernuai aurpegia garbitzen zieten bitartean. Gure ereduak ez da hori».

Orain, gauzak asko aldatu dira: «Oraindik akatsak daude, baina argi dugu beraiei dagokielako beren errealitatea aldatzea. Eta guk ere gurea eraldatu nahi dugunez, haiekin harremanetan jartzeko garaia elkarrengandik zer ikasi dezakegun eta nola lagundu ahal diogun elkarri».

Askapeneko Julen Zulaikak dioenez, aurtan norabide horretan sakondu nahi dute, eta, horregatik, uda honetarako antolatutako brigadak hiru lan ildoren inguruan ardaztuko dira: batzuek oroimen historikoa landuko dute, Argentinan eta Uruguain. Beste lan ildo bat ekoizpen eredu alternatiboena izango da, eta Venezuelatik Argentina izandako esperientzien berri jasoko dute brigadistek. Azkenik, demokrazia parte hartzailearen gaia landuko duen brigada Venezuelara joango da, auzo batzar komunalen esperientzia ezagutzera.

«Bertako eragileekin eta esparru horiek hemen jorratzen dituzten elkarte, sindikatu eta abarrek ari gara lanean; gure asmoa da, brigadak itzultitakoan, han ikasitako baliagarria izatea, horretarako bideak jarri», adierazi du Zulaikak.

Igor Olabarrieta • Komite Internazionalistetakoa kidea

«Ez bagara hemen borrokatzen, hango egoera ez da aldatuko»

G. Hermosilla

Hamalau urte igaro dira Igor Olabarrietak (Bilbo, 1971) lehenengo aldiz brigada batean parte hartu zuenetik. Geroztik, hurbiletik ezagutu du esparru hori, Komite Internazionalistetan egiten duen lana dela-eta.

G Noiz hartu zenuen parte brigada batean lehenengo aldiz?

E 1996an hasi nintzen lanean Komite Internazionalistetan, eta hurrengo urtean, 1997an, joan nintzen lehenengo aldiz brigadista moduan, Kubara. Urte hartan hainbat lekutara joan ziren brigadak, eta bakoitzaren xedea guztiz desberdina zen. Gurearen kasuan, helburua zen Kubako erre-
litatea bertatik bertara ezagutzea. Goizean, herri bateko poliklinikako langileekin batera aritzen ginen, hura apaintzen, pintatzen, hoditeria atontzen eta abar. Arratsalde, beriz, lan politikoagoa egiten genuen, eta bile-
rak egiten genituen hango taldeekin.

G Ordurako, Komite Internazionalistek urteak zeramatzaten brigadak antolatzen, ezta?

E Bai. Nik uste dut Kubarako lehen brigada 1993. inguruan antolatu zela, baina Nikaraguakoak askoz lehenago hasi ziren. Izan ere, Nikaraguako Iraultzarekin hasi zen brigaden kontua. Gero, handik Latinoamerika osora hedatu ziren, eta askoz geroago, herrialde arabiarretara, Palestinara, Irakera, Kurdistanera eta abarretara.

G Ondoriorik ekarri al zizun Kubara egindako lehenengo bidaia hark?

E Nik uste dut hor sartu zitzaidala erakunde internazionalista batean militante izateko grina. Hura ez zen nik alde aurretik irudikatutako Kuba, ez nuen ikusi nik espero nuen; beste Kuba bat ikusi nuen, askoz aberatsagoa, kontraesanez beteta baina niretzat sekulako aurkikuntza izan zena. Elkartasunean lan egiteko beste arrazoi bat eman zidan bidaia horrek, eta ondoren etorri direnek arrazoi hori indartu dute.

G Geroztik, brigada gehiagotan hartu duzu parte, ezta?

E Hurrengo urtean berriro joan nintzen Kubara, hango brigada koordinatza, eta, ondoren, Bolivia, Paraguain eta Palestinan egon naiz. Aurtan Mexikora joango naiz.

G Brigada batzuk gatazka armatua murgilduta dauden herrialdeetara joaten dira. Esperientzia txarrik izan duzu inoiz?

E Txarrak, inoiz ez. Egia da batzuetan arriskua sentitzen dela, eta egoera batzuetan estutasunak pasatu ditugula, baina esperientzia txarrak ez, beti dagoelako zuri laguntzeko prest dagoen jendea. Horrek indarra ematen dizu, eta ni neu, behintzat, oso seguru sentitu izan naiz beti.

G Nolako da brigadetan parte hartzen duen jendea?

E Denetarik dago. Gazteak eta ez hain gazteak daude, ikasleak eta irakasleak, militanteak eta inoiz militante izan ez den jendea, besterik gabe herrialde bat beste ikuspegi batetik ezagutu nahi duena, eta badago jende bat gai batean, edo herrialde batean, oso interesatuta dagoena. Baina esan daiteke bilakaera bat egon dela.

«Aldaketarako giltza gizarte mugimenduek daukate, bai hemen eta bai han»

Neuk ezagututako lehenengo brigadetan jende kopurua askoz handiagoa zen; garai batean 80 lagun inguru joaten ziren urtean, eta orain hogeitik ez dira pasatzen. Eta jende motaren aldetik, orduan inolako esperientziarik ez zeukan jende asko etortzen zen. Gaur, aldiz, etortzen diren gehienek izan dute kontakturen bat gizarte mugimenduekin, edo irrati libre batean lan egiten dute. Motazio politiko batek bultzatuta etortzen dira.

G Brigaden izaera ere aldatu da denboraren poderioz, ezta?

E Bai. 1980ko hamarkadan, tokian tokiko abangoardia politikoki laguntzea zen xedea. Abangoardia horiek bilakaera izan dute, kasu batzuetan ez dugu haiekin

harremanik, eta orain gehiago egiten dugu lan oinarriko herri mugimenduekin, pentsatzen dugulako horrelako mugimenduek, bai hemen eta bai han, daukatela aldaketarako giltza. Bolivian, esaterako, gobernu aurrerakoa daukate, baina, hala ere, hor daude gizarte mugimenduek, zirikatzen, kritika positiboa egiten, eta abarretan. Gizarte mugimenduek behar-beharrezkoak dira aldaketa soziala lortzeko.

G Brigadistek eman egiten dute, edo jaso?

E Nik esango nuke, eman baino gehiago, jaso egiten dutela. Eman ere egiten dute, hango herritarrentzat oso garrantzitsua baita brigadak hara joatea, eta ikustea munduko beste batzere bateko jendea interesatuta dagoela haien arazoez. Baina guk bikoitza jasotzen dugu. Asko ikasten da, gure ikuspuntua hankaz gora jartzen da askotan, kontraesan asko eragiten dizkigute, eta, batez ere, irakasten digute gure borroka hemen dagoela, ez han. Gu ez bagara hemen borrokatzen, eta hemengo egoera ez bada aldatzen, hangoa ere ez da aldatuko.

G Brigada hartzen duen herrialdeko kideek nola ikusten dute hori?

E Positibotzat ikusten dute beti, eta eskertu egiten dute. Inoiz eztabaida sakonak izan ditugu brigaden kontuarekin, ez ote garen murgilduko turismo alternatibo batean. Inoiz gertatu da hemengo jendeak prestakuntza gutxi izan eta talkak edukitzea hangoekin, eta horrelakoetan planteatu izan dugu ez ote den hobeia izango gauzak beste era batera egitea, jende gutxiago bidaltzea, eta abar. Eta, hori ikusirik, haien jarrera kontrako da: «Ez, jendea etorri dadila, ikus dezatela eta gero bakoitzak ahal duena ahal duen tokitik egin dezala». Oso onuragarritzat jotzen dute.

Aitor Alustiza •

«Handik etortzen zarenean, energiaz beteta iristen zara»

Xabier Otamendi

Aurrenengo aldiz 21 urterekin joan zen Aitor Alustiza Andoaindik (Gipuzkoa) Palestinara, eta ordutik beste bi aldiz ere izan da. «Zisjordanian izan naiz orain arte, utzi didaten tokian. Gazan sartzea ezinezkoa da. Gehienbat Nabulus eta Ebron ezagutzen ditudan arren, denean ibili naiz».

Lehenengo aldiz hara joateko arrazoi nagusia hedabideek haren inguruan egiten zuten trataera izan zela dio, besteak beste. «Gure herrian daukagun egoera ikusita, eta komunikabideek ematen dioten trataerarekin... pentsatu nuen: 'Hemen gertatzen dena eta kontatzen dutena ez da berdina'; beraz, Palestinarekin gauza bera gertatuko zela pentsatu nuen. Irudietan, palestinarrak harriak botatzen eta israeldarrak tiroka ikusten nituen. Albistegie-

tan gaiztoak palestinarrak zirela esaten zuten, gainera. Hori ikusita, hara joatea erabaki nuen».

Askapena taldeko kide den arren, Palestinara beti bere kontura joan izan da. Duela bi urte, Gonzalo Ferreirasekin batera kamera hartuta ibili zen inguru haietan. Ebrongo egoera grabatzeari ekin zioten. Biak irakasleak dira, eta herritarrei eta, batez ere, ikasleei hango egoera erakustea izan zuten xede. «Ebrongo egoera azalerazi nahi genuen. Arazo hori ez dela unean unekoa, baizik eta errotik datorrena dela erakutsi nahi dugu».

«Hemengo egoerarekin antzekotasun batzuk dituela ere erakutsi nahi genuen». Biak arazo politikoak diren arren, hangoa zaila goa dela argi adierazten du: «Askoz ere gogorragoa da. Etsaia ere askoz indartsuagoa du, mundu osoan boterea daukalako».

Aitor Alustiza, Palestinako bi haurrekin, 2010ean. AITOR ALUSTIZA

Palestinako herritarrek eredu handik etortzen zarenean, energiaz beteta iristen zara. Nola dauden ikusten duzu, etsita, baina, hala ere, ez dute irribarrea galtzen. Izorratuta daude, baina hortik gauza positibo asko atera daitezkeela uste dut». Horrek aktibizatera bultzatzen du, eta, gainera, Euskal Herrian lanean jarraitzeko animatzen du hemendik hara joaten den jendea: «Beraiek esaten ziguten: 'Zuek nolatan etorriko zarete ba guri laguntzera, gure arazoak

konpontzera, zuen herriko arazoa oraindik konpontzeko daukazue eta'. Elkartasunik handiena hori izan liteke, presio egin gobernari gurea aldarrikatuz baina, era berean, haiena salatuz».

Euskal Herriaren eta Palestinen arteko harremanei dago kienez, «harremanik handiena» ezker abertzaleak daukala uste du, haren abagunetik begiratura behintzat. «Bai politikoki bai sindikalki, bai eragile internazional gisa, ezker abertzaleak, bai Aspa-kenak, bai sindikatuek lotura zu-

zena daukate. Hor daude zenbait herrik daukaten atxikimendua hango herriekin». Sektore horretan harremana badagoela dio, baina, orokorrean, Euskal Herrian ez du uste lotura handirik dagoenik.

Euskal Herria sentsibilizatuta badago ere, ekintzarako jauzi hori egitea falta dela iruditzen zaio. Horretarako, beharrezko ikusten du gizartea aktibatzea. «Gizarteak bere boteretsuei presio egin behar die; bai euskal gobernuai, bai bertako enpresei».

Estitxu Ugarte •

«Herriekin hobetu behar da harremana»

X.O.

Irlandako gatazka politikoa pil-pilean zegoela izan zen Estitxu Ugarte gasteiztarra Belfasten eta Derryn, 1993ko udan. Ordutik ez da inoiz itzuli, eta horren pena daukala dio, orain nola dagoen ikustera joateko gogoz baitago. 20 laguneko taldea joan zen Euskal Herriatik Askapenarekin, familia errepublikarren etxeetara. «Irlanda ezagutzeko aukera polita zelako joan ginen Askapenarekin. Hango erakunde politikoe-kin eta gizarte eragileekin lan egiten duenez, aukera ederra eskaintzen du. Horrez gain, Euskal Herriaren eta Irlandaren informazioa trukatzeko aukera ere eman zidan bidaia hark».

Bertako herritarren etxeetan hartu zuten ostatu, haien bizia hobeto ezagutu ahal izan zutela gogoratzen du. Sinn Feinekoekin zein preso ohiekin bilerak egiteko aukera izan zuten... Hori baloratzen du berak. «Herriekin hobetu behar da harremana, ez institui-

zioekin; izan ere, badakigu nola-koak izaten diren hartu-eman horiek».

Euskal Herriatik Irlandara joaten direnek «enbaxadore» zeregin bat betetzen dute neurri batean, «betiere umiltasunarekin». Han ikusitakoa etxean kontatzen delako, eta etxeko gertaerak han azaltzen direlako. «Elkarrengandik ikasten dela esan liteke».

Horrek garrantzi handia dauka, haren ustetan: «Mundu globalizatu honetan ikusten ari gara, gero eta konektatuagoak gaudela baina gero eta gutxiago dakigula beste herrialdeez. Telebistan ikusten duguna bakarrik ezagutzen dugu». Jendeak beste herrialde batzuetako gertaeren berri izaten duen arren, ezin du jakin hedabideen bidez gizarteak nola bizi duen egoera. Beraz, argi dauka Askapenak eta antzeko beste taldeek herriaren ahotsa zabaltzeko balio dutela.

Hara joan izanak Irlandarekiko zeukan ikuspuntua indartu zion Ugarteri. «Abiatu aurretik, han-

1993an Ipar Irlandara joan zen Askapenako taldea. ESTITXU UGARTE

go ideia bat badaukazu, irakurritakoarekin eta ikusitako irudiekin, baina iristen zarenean konturatzeko zara askoz gogorragoa dela». Militarrek eta burdin hesiak ikustea gogorra egiten bada ere, hango «apartheid»-a ere azpimarratzen du. «Soldaduak ikustea gogorra zen, baina apartheid-a ere nabarmena zen. Lan ezber-

dinak zeuzkaten unionista eta errepublikarrek, eta egoera ekonomiko oso ezberdinetan bizi ziren».

Bi herrialdeen egoeraren artean «loturak» ikusten direla uste du; «orain gehiago, gainera, antzeko ibilbidea egiten ari garela»-ko. Azken finean, dienez, «gatazka politikoan bizi izan diren

eta bizi diren bi herri dira. Erabakitze eskubidea eta burujabetza ukatzen zaien bi herri». Badaki bien artean gauza asko oso ezberdinak direla, besteak beste, kultura eta mundua ikusteko modu ezberdinak dauzkatelako bertako herritarrek. Baina garbi dauka «herriaren defentsan» berdinaritzen direla.

Manex Larrauri •

«Oso erreala da denon artean erabakitzea nola bizi»

X. Otamendi

Venezuelara joan zen 2008ko udan Askapenarekin Manex Larrauri bermeotarra. Caracasko 23 de enero auzoan izan zuten beraien zentroa. Hau da, bertan egiten zuten lo, eta bertatik mugitzen ziren alde batera edo bestera. Fradi Parra izeneko kultur etxe autogestionatuan pasatzen zuten gaua. Venezuelako gehien entzuten den irratia bertakoa da, Al son del 23 irratia, hain zuten. Valencia hirian ere izan ziren, zenbait lantegitan, besteak beste, lan munduko aldagetak nolakoak izan ziren ikusteko.

Kanpora joatea erabaki zuenean, Askapenarekin batera joateko hautua egin zuen: «Euskal Herriko egoera jendeari erakusteko, eta gurekin bat egingo duen jendea aurkitzeko, zein hobeto Askapena baino?». Hala ere, garbi dauka garrantzitsuena «bertakoekin lortzen den hartu-eman eta bertako errealitatea ezagutzeko ematen duen aukera» dela. Beste zenbait talderekin joanez gero, ez du uste horrelako harremanik sortzen denik. «Beste elkarte batzuekin joaten bazara, eman bakarrik edo jaso bakarrik egiten duzu, eta joan ginen moduan, be-

rriz, eman adina jasotzen duzu». Ez da zerbait materialari buruz ari hori esaten duenean, besteen-gandik jasotzen eta besteei ematen dion harremanaz zein elkartasunaz baizik.

«Posible zela beste era batera bizitzea ikusi nuen. Hemengo bizimodua ez dela naturala, batez ere munduari begira». Iraunkorra den sistema batean ongi bizitzea «erreala» dela ikasi zuela dio. «Oso erreala da denon artean erabakitzea nola bizi behar dugun; asanblada eta abarrekin herria eraman daitekeela». Munduko beste zenbait txokotan modu horretan funtzionatzen baldin badute ere, garbi dauka Venezuela nazioartean erreferente bihurtu dela. Batez ere, Hego Amerikan, han nabarmen ari baitira aldatzen gauzak. «Herriak berak erabaki behar du zer nahi duen».

Euskal Herriko mugimenduarrekin interes berezia daukaten sektore asko daude Venezuelako VEO TV telebista katea herrialde osora hedatzen da, eta hantxe eskaini zioten Larrauriren taldeari Euskal Herriaren inguruko informazioa helarazi eta Venezuelarekiko zeukan iritzia emateko aukera.

Euskal Herrian Venezuelareki-

VEO TVkoak Larrauriri elkarrizketa egiten, Fradi Parra kultur etxearen atarian. MANEX LARRAURI

ko dagoen ezagutzaz galdetuta, «orokorrean» ez dagoela asko uste du. «Egia esan, ez da hain erraza hango gertaeren berri izatea». Hedabide nagusiek ez dutela informazioa behar bezala eskaintzen uste du. Venezuelatik etxera itzuli zenean, hango berriak he-

mengo albistegietan ikusita, egia ikusi zuten: «Esaten zuten egia bakarra, 'Hugo Chavez presidentea' izaten zen». Internetek ematen dituen baliabideei zukua ateratzen jakin behar da, haren ustetan. «Badaude, bestelako errealitatea eskain-

tzen duten herri mugimenduen web orriak. Horrez gain, Venezuelako telebista nazionalaren atarian, adibidez, albisteak beste era batera azaltzen dira. Badaude aberatsen telebista kate pribatu batzuk, eta hemengoek bezalako informazioa eskaintzen dute».

Jurgi Olaizola •

«Kolonbiarekiko afinitate bat badago hemen, gure borroka haienarekin lotzen dugulako»

X.O.

«Turista huts gisa joan beharrean, laguntzera eta bertako taldeekin parte hartzera joatea da ederra». Hala dio Jurgi Olaizola zarauztarrak, 2007ko udan Kolonbiara egin zuen bidaiaren azalpenak ematerakoan. Hilabete pasatu zuen bertan, eta Komite Internazionalistekin joan zen, Errioxako (Espainia) beste talde bateko kideekin batera. Ez du uste hura bidaiara arrunt bat izan zenik, bertakojende eta taldeekin harreman zuzena edukitzeko aukera izan baitzuen; dioenez, «bestela, ikusle hutsa izaten zara. Oporretara joan nintzela esan liteke, baina kanpoea ezagutzeko beste modu bat da».

Medellin hirian zeukan zentroa taldeak, sindikatu baten

egoitzan. Han erabakitzen edo zehazten ziren egingo zituzten ekimenak. Dioenez, esaten ziotena egiten zuten: kartzela batera bisitak egitea, auzoetara, batzarretara joatea... Borroka sindikalak, politikoak zein nekazarienak ere ezagutu zituzten.

Herri eta auzoetako batzarretan parte hartzeko aukera ere izan zuten. Txikiak izaten zirenean hitza hartzen zutela dio; betiere, kontuan hartuta haiek direla han bizi direnak, eta egun batzuk pasatakoan beraiek Euskal Herriara itzultzekoak zirela. «Batzar txikietan gehiago hitz egiten gela, gure iritzia eman, eta abar. Hori bai, errespetuz eta kontuan hartuta gu bagindoazela handik eta haiek han geldituko zirela. Guk tarte batean lagunduko genien, baina haiek ziren han geldi-

tu behar zutenak horrekin guztia-rekin».

Komunitate libreak ere ezagutu zituzten. Hori, ordea, beraien kontura egin zuten, eta ez taldearekin. San Josesito izeneko iritsi ziren, Olaizolak azaldu duenez. Duela gutxi arte gerrilla hara iristen zen, baina, denborarekin, paramilitarrak iritsi eta zibil asko hil zituzten. Militarrak joan ziren atzetik, eta polizia jarri zituzten bertan. Harekin ados ez zeudenez, bertatik alde egin zuten kilometro batzuetara zegoen lur sail batera. Hantxe jarri ziren bizitzen, filosofia komunitarioan. Turista gisa joan izan balira ez zukeela hara sartzea lortuko garbi dauka Olaizolak.

Jende askok utzi behar izan du bere herria hirietara joateko. Horren ondorioz, gehiago dira hirien

Olaizola, San Josesitoko emakume taldearen baratzetan. JURGI OLAIZOLA

inguruetan sortzen ari diren txabolen auzoak. Umeak kalean ikusten zirela gogoratzen du Olaizolak. «Zortzi eta hamabi urteko haurrak kola edo beste zenbait substantzia esnifitzen ikusi genituen».

Euskal herritarrek ez dutela hango egoera ongi ezagutzen uste

du. «Ni neu ere ez nagoela gehiegi informatuta deritzot. Hura mundu bat da... Hala ere, Kolonbiarekiko afinitate bat badago Euskal Herrian, gure borroka haienarekin lotzen dugulako, eta, horregatik, gutxieneko bateraino bada ere, informazioa badagoela esan-goa nuke».